

Asia: VN/16660/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi avoimen datan direktiivin täytäntöönpanoa koskevasta lainsäädännöstä

Tiedonhallintalain ja julkisuuslain muutokset

Onko ehdotuksella vaikutuksia, joita ei ole vielä tunnistettu, erityisesti lakien soveltamisalassa oleviin organisaatioihin? Millaisista vaikutuksista on kyse tai miten niitä olisi mahdollista arvioida tarkemmin?

-

Ehdotuksessa ja direktiivissä ei velvoiteta rajapintojen, jotka olisivat nimenomaan avoimia, käyttöön. Mitä mieltä olette väitteestä, että viranomaiset oman harkintansa mukaan käyttäisivät avoimia rajapintoja joka tapauksessa silloin, kun se on tarkoituksenmukaista?

-

Onko ehdotettujen muutosten johdosta tarpeen muuttaa myös jotain erityislainsäädäntöä, jota ei esitysluonnoksessa ole tunnistettu?

-

Laki eräiden julkisten yritysten tietojen uudelleenkäytöstä

Kommentit laista eräiden julkisten yritysten tietojen uudelleenkäytöstä kokonaisuutena.

-

Millaisiin yrityksiin toimialallanne tai alueellanne ehdotettu laki tulisi sovellettavaksi?

-

Tunnistatteko julkisia yrityksiä koskevaa sääntelyä, jota olisi ehdotetun lain johdosta muutettava tai joka on sen kanssa ristiriidassa?

-

Onko tiedossanne sääntelyä, joka velvoittaa ehdotetun lain soveltamisalassa olevia julkisia yrityksiä antamaan niiden hallussa olevia asiakirjoja uudelleenkäytettäväksi?

-

Onko tiedossanne sääntelyä, joka velvoittaa ehdotetun lain soveltamisalassa olevia julkisia yrityksiä julkaisemaan tai julkistamaan niiden hallussa olevia asiakirjoja, mutta jonka tosiasiallisena tarkoituksena tai vaikutuksena on tietojen uudelleenkäyttö kaupallisiin tai muihin tarkoituksiin?

-

Onko ehdotetun lain soveltamisalassa oleviin yrityksiin tai muihin toimijoihin sellaisia vaikutuksia, joita ei ole tunnistettu? Millaisista vaikutuksista on kyse tai miten niitä olisi mahdollista arvioida tarkemmin?

-

Onko asiakirjojen uudelleenkäytön salliminen ominaista tai olennaista jonkin ehdotetun lain soveltamisalassa olevan julkisen yrityksen liiketoiminnalle?

-

Laki julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäytöstä

Kommentit laista julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäytöstä kokonaisuutena.

-

Onko ehdotuksella vaikutuksia tutkimusaineistoja tuottaviin tai julkaiseviin tahoihin, joita ei vielä ole tunnistettu? Millaisista vaikutuksista on kyse tai miten niitä olisi mahdollista arvioida tarkemmin?

-

Onko olemassa riskiä siitä, että tutkimusaineistoja ei enää asetettaisi julkisesti saataville sen vuoksi, että ehdotettu laki tulisi niihin julkaisun johdosta sovellettavaksi?

-

Missä laajuudessa tutkimusaineistojen maksutonta saatavuutta edellytetään jo nykyään osana julkista tutkimusrahoitusta?

-

Tunnistatko tutkimusaineistoja, niiden tuottamista tai hyödyntämistä koskevaa sääntelyä, jota olisi ehdotetun lain johdosta muutettava tai joka on ehdotetun sääntelyn kanssa ristiriidassa?

-

Arvokkaat tietoaineistot

Onko toimialallanne tai toiminnassanne tunnistettu tietoaineistoja, jotka mahdollisesti tai todennäköisesti tultaisiin komission toimesta säätämään arvokkaiksi tietoaineistoiksi?

-

Onko toimialallanne tai toiminnassanne varauduttu arvokkaiden tietoaineistojen sääntelystä johtuviin vaikutuksiin? Miten kuvailisitte vaikutuksia ja niihin varautumista? Antakaa mahdollisuuksien mukaan myös euro- tai lukumääräarvioita.

Yleiset kommentit

Yleiset kommentit hallituksen esityksen luonnoksesta ja ehdotetun sääntelyn vaikutuksista kokonaisuudessaan.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) esittää lausuntonaan seuraavaa:

KKV pitää lähtökohtaisesti tärkeänä parempaa datan hyödyntämistä, saatavuutta, uudelleenkäyttöä ja yhteentoimivuutta Euroopan unionin datatalouden rakentamiseksi. KKV pitää hyvänä, että säännöksillä on myös jossain määrin myönteisiä vaikutuksia yritysten mahdollisuuksiin hyödyntää julkisen sektorin tietoja uudelleen liiketoiminnassaan. KKV suhtautuu myönteisesti julkisen sektorin hallussa olevan tiedon uudelleenkäyttöön kaupallisiin ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin. Esityksen mukaan arvokkaiden tietoaineistojen olisi oltava saatavilla maksutta ja koneluettavassa muodossa sekä teknisen rajapinnan kautta ja tarvittaessa myös useana kerralla ladattavana tiedostona. KKV uskoo tämän lisäävän tietoaineistojen hyödyntämistä.

Yksilöiden toimintamahdollisuuksia ja asemaa sekä kuluttajina että kansalaisina voitaisiin edistää digitaalisissa ympäristöissä luomalla heille keinoja omien tietojensa käyttöön (ns. omadata). Lainsäädännöllä muodostettuja puitteita tarvitaan paitsi ihmislähtöisyyden ja vastuullisuuden turvaamiseen myös toimintatapojen kehittymisen mahdollistamiseen. Kun direktiivi on luonteeltaan minimiharmonisointi, kansallisesti voitaisiin luoda mahdollistavaa sääntelyä ja toteuttaa pidemmälle meneviä toimenpiteitä tiedon siirrettävyyden edistämiseksi.

KKV kiinnittää huomiota siitä, ettei nyt ehdotettavilla uudistuksilla ratkaista niitä kysymyksiä, joita käytännön viranomaistyössä liittyy henkilötietoja sisältävien aineistojen uudelleenkäyttöön ja siirrettävyyteen. Tiedonhallintalain, julkisuuslain ja EU:n tietosuoja-asetuksen muodostaman sääntelykehikon tarkastelu ja vaikutusarviointi olisi tarpeen, jotta epävarmuus oikeustilasta ei tarpeettomasti vaikeuta tiedon siirrettävyyttä viranomaisilta.

Rosendahl Riikka
Kilpailu- ja kuluttajavirasto